

De nuværende kategorier i våbenlovens § 6 kan på den baggrund ikke anses for egnede til også for fremtiden at afgrænse det produktmæssige anvendelsesområde for våbeneksportkontrolordningen. Hvis § 6 ikke helt skal erstattes med en anden form for produktafgrænsning, jf. nedenfor, bør § 6 efter arbejdsgruppens opfattelse udvides med fire nye kategorier i form af 1) militært simulations- og træningsudstyr, 2) dele til de af § 6 omfattede produkter samt 3) software og 4) teknologi.

Det er endvidere arbejdsgruppens opfattelse, at ordet »overvejende« i § 6, stk. 1, nr. 4, bør udgå, så dual-use produkter ikke længere er omfattet, jf. afsnit 3.1.1.

Med disse ændringer vil kategorierne i våbenlovens § 6 efter arbejdsgruppens opfattelse være tidssvarende og vil – også ud fra en naturlig sproglig forståelse – dække samtlige produkter på den eksisterende våbenliste i EU's/WA. Samtidig er kategorierne så brede, at de må antages at dække både nutidige, jf. afsnit 3.1.1., og fremtidige former for våben og militært udstyr, som falder uden for EU's/WA's nuværende liste, uanset om eller hvornår EU's/WA's liste måtte blive udvidet, jf. nærmere herom afsnit 3.5.2.

Model 1 har således den fordel, at den formentlig sikrer, at alle former for våben og militært udstyr til enhver tid er underlagt eksportkontrol.

Til gengæld indebærer modellen den ulempe, at loven – som i dag – ikke indeholder en entydig angivelse af, hvilke specifikke produkter våbeneksportkontrollen omfatter. Der kan derfor hos eksportører og andre, for hvem produktafgrænsningen i § 6 har betydning, opstå tvivl om, hvorvidt et givent produkt er omfattet, og dermed også opstå behov for tidskrævende forespørgsler til Justitsministeriet.

3.5.2. Model 2: »Ren« anvendelse af EU's/WA's våbenliste

Model 2, som svarer til den hollandske og østrigske model, jf. afsnit 3.3., kan praktisk gennemføres ved at skrive EU's/WA's liste ind i våbenloven eller et bilag til våbenloven. Alternativt kan man i loven bemyndige justitsministeren til at udstede en bekendtgørelse, hvor listen skrives ind eller vedlægges. Sidstnævnte løsning har den fordel, at man ved senere ændringer af EU's og/eller WA's liste kan lave en tilsvarende opdatering af de danske regler ved administrativ ud-

stedelse af en ny bekendtgørelse frem for ved lovændring. Dog vil der nødvendigvis også ved anvendelse af en bekendtgørelse gå en vis tid fra en ændring af listen er vedtaget i EU/WA og til bekendtgørelsen med den ændrede liste kan træde i kraft i Danmark.

Hovedargumentet for denne model er, at eksportørerne i princippet selv kan konstatere, om tilladelse til en given udførsel er påkrævet ved at se i loven/bekendtgørelsen. Findes produktet på listen, er tilladelse påkrævet. Findes produktet ikke, kan det udføres uden tilladelse. Dermed undgås tvivl/usikkerhed og tidskrævende forespørgsler til Justitsministeriet.

Det skal dog nævnes, at selv om EU's våbenliste indeholder mange flere kategorier (22 hovedkategorier med underpunkter på 26 sider) end våbenlovens § 6 (5 kategorier uden underpunkter), er våbenlistens produktdefinitioner i vidt omfang ikke entydige, men kræver nærmere fortolkning og vurdering. En lang række af våbenlistens definitioner indeholder således følgende formulering: », der er specielt designet (eller modificeret) til militær anvendelse«, ligesom listen indeholder andre formuleringer, der kan give anledning til fortolknings tvivl, som f.eks. »modificeret til krigsbrug«, jf. kategori 7 a, og »fremstillet efter militær standard eller specifikation eller egnet til militær anvendelse«, jf. kategori 13 a.

Hovedargumentet mod model 2 er, at våben, ammunition og krigsmateriel samt hertil relaterede produktionsmidler og udstyr i øvrigt, som ikke er på EU's våbenliste, frit kan udføres til enhver destination.

I dag kan der i hvert fald peges på de i afsnit 3.1.1. nævnte våben mv., herunder visse håndskydevåben af ældre dato og kopier heraf. Hertil kommer, at våbentechnologien er i konstant udvikling, hvorfor der efterhånden vil opstå nye typer af våben og krigsmateriel, som ikke er omfattet af listen. EU's/WA's våbenliste må forventes, som hidtil, med mellemrum at blive opdateret, så nye relevante produkter bliver inddraget. Der vil dog i sagens natur gå en vis tid, fra en ny type våben mv. ser dagens lys, og til en ændring af EU's og/eller WA's våbenliste kan vedtages. I mellemtiden vil de pågældende våben mv. frit kunne eksporteres til enhver destination.

Det bemærkes i den forbindelse, at EU's første våbenliste blev vedtaget den 13. juni 2000 og baserede sig på Wassenaars våbenliste, som revi-